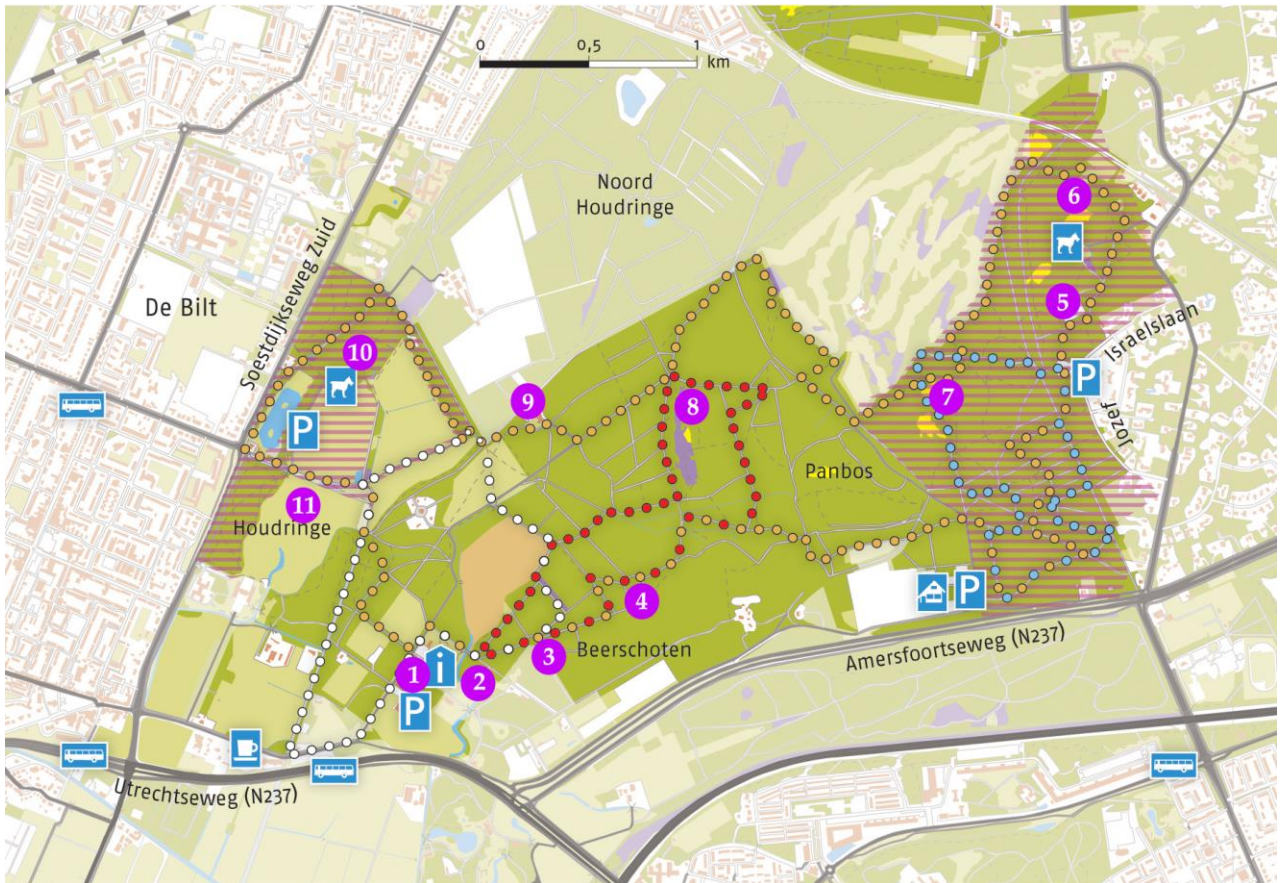

Beerschoten, Houdringe en Panbos

3,5 km • 4,5 km • 12 km
gemarkeerd

Aan de rand De Bilt liggen drie prachtige gebieden van Utrechts Landschap: landgoed Beerschoten, landgoed Houdringe en het Panbos. Samen vormen zij een aaneengesloten natuurgebied van 367 hectare. Parkbos, stuifduinen, weiden met boomgroepen en oude lanen wisselen elkaar af. U vindt er vier gemarkeerde wandelroutes: rood (4,5 km), wit (3,5 km), geel (12 km) en blauw (3,5 km)

Startpunt:

Rode, witte en gele route: vanaf Paviljoen Beerschoten, De Holle Bilt 6, De Bilt.
Blauwe route: vanaf parkeerplaats Jozef Israëlslaan in Bosch en Duin. Kijk voor meer vertrekpunten op de kaart.

Openbaar vervoer:

Paviljoen Beerschoten: vanuit Zeist: halte Biltse Hoek, De Bilt (ca. 5 minuten lopen).
Vanuit Utrecht: halte Tunneltje, De Bilt (ca. 15 minuten lopen).
Parkeerplaats Jozef Israëlslaan: halte Dijnseburg (ca. 10 minuten lopen) of De Dreef/Panweg, Zeist (ca. 15 minuten lopen).

Honden

Toegestaan, mits aangelijnd. Losloopgebieden op Houdringe en in het Panbos (zie kaart).

► Op de volgende bladzijde volgt een omschrijving van de op de kaart aangegeven bezienswaardigheden.

1. Paviljoen Beerschoten

In Informatiecentrum Paviljoen Beerschoten komt het verleden, heden en de toekomst van de Stichtse Lustwarande tot leven. U kunt in het informatiecentrum terecht voor koffie of thee. Open: woensdag, vrijdag en zaterdag van 13.30 tot 16.30 uur. Zon- en feestdagen 11.00 – 16.30 uur. In de zomervakantie: vrijdag en zaterdag 13.30 – 16.30 uur, zondag 11.00 – 16.30 uur. Achter het paviljoen ligt een beeldentuin van Jits Bakker.

Beerschoten

Tot 1680 was Beerschoten een uithof (boerderij) van het Vrouwenklooster in De Bilt. Na verkoop is het door verschillende families bewoond. In 1835 werd het landgoed ingericht in de Engelse landschapsstijl naar ontwerp van landschapsarchitect Zocher jr. Huize Beerschoten werd in 1889 door brand verwoest en is daarna herbouwd in de neorenaissance stijl. Landgoed Beerschoten maakt net als landgoed Houdringe deel uit van de Stichtse Lustwarande, een gordel van buitenplaatsen tussen De Bilt en Rhenen.

2. Vijver

De vijver voor Huize Beerschoten en de beek zijn belangrijke elementen van het parkbos. Vanuit het landhuis heeft men een prachtig uitzicht over de vijver en de kronkelende beek.

3. Konijnenberg

Deze kunstmatige heuvel hoort bij het landschapspark en ligt in het midden van een stervormig lanenpatroon. Op de Konijnenberg komen vijf lanen uit verschillende richtingen samen. Bovenop het heuveltje staat een linde.

4. Goudvissenkom

Deze diepte was vroeger een visvijver waarin vissen (karpers) werden gekweekt voor de consumptie. De kom stond lange tijd droog omdat de grondwaterstand was verlaagd. Utrechts Landschap heeft op de bodem een ondoorlaatbare laag aangelegd, waardoor er nu weer water in staat. De wanden zijn verstevigd met staal, zodat er weer een mooie Goudvissenkom ligt.

5. Knollentuin

Deze ommuurde moestuin hoorde vroeger bij de buitenplaats Tannenberg. De Knollentuin en het landhuis Canteclaer zijn in gebruik bij de stichting Christophoris, een leef- en werkomgeving voor kinderen met een verstandelijke beperking.

6 en 7. Zandverstuivingen

Sommige zandverstuivingen in het Panbos hebben beeldende namen gekregen zoals de Grote en de Kleine Sahara. In de Grote Sahara groeien de zogeheten wandelende bomen. Dit zijn grove dennen waarbij het zand tussen de wortels is weggevoerd door regen en wind. Kinderen spelen hier graag en ook daardoor verdwijnt het zand tussen de wortels.

Panbos

De naam Panbos wordt toegeschreven aan een komvormige uitholling van de bodem, een pan, waarin het water bleef staan vanwege een ondoorlaatbare laag in de ondergrond. De pan werd gebruikt om de schapen te laten drinken. Later werd de ondoorlaatbare laag doorgestoken en zakte het water dieper de grond in.

Het Panbos is een betrekkelijk jong bosgebied. Het is aangelegd rond het einde van de 19e eeuw. De oudste bomen zijn ongeveer 120 jaar oud. De meest voorkomende boom is de grove den. In het noordwestelijke deel is de bodem rijker en hier groeien veel loofbomen zoals de inlandse eik, de Amerikaanse eik en de beuk. In het meest noordelijke deel is de bodem voedselarm.

8. Heyntjeskamp

Heyntjeskamp dateert uit 1645 en bestaat grotendeels uit spontaan bos op voormalig stuifzand. We vinden er een gevarieerd bos met grove dennen, inlandse eiken, beuken en berken. Heyntjeskamp is een belangrijk waterwingebied voor de provincie Utrecht.

9. Waterpompstation

Hier wordt drinkwater gewonnen uit de bodem. De grondwaterstand is daardoor flink gedaald. Dit heeft vooral veel problemen

veroorzaakt voor de loofbomen op de Heyntjeskamp. De beek en vijver op Beerschoten worden gevuld met spoelwater afkomstig van het pompstation.

10. Laan

Hier ziet u een fraai voorbeeld van een laan. Lanen bepaalden vroeger de structuur van het landgoed en gaven status aan het gebied. De meeste lanen gaan terug tot de eerste aanleg van de landgoederen en behoren dan ook tot het oorspronkelijke parkontwerp.

Houdringe

Landgoed Houdringe werd omstreeks 1629 aangelegd op de voormalige grond van het klooster Oostbroek. Op de plaats van het huidige Huis Houdringe stond een boerderij. In 1779 is het huis afgebroken en het landhuis gebouwd. Rondom het landhuis ligt een tuin, deels in de Engelse landschapsstijl en deels in de Franse barokstijl. Op Houdringe komen in het westelijke deel zeer dikke bomen voor. De eiken en beuken die een diameter hebben van meer dan 1 meter zijn nog van de eerste aanleg en hebben inmiddels een leeftijd van ca. 230 jaar bereikt.

11. Begrazingsgebied

Dit punt biedt een verrassend panorama over het parklandschap en Huize Houdringe. Uw blik wordt aan uw rechterkant via de boomgroepen en bosranden naar de horizon gevoerd waar Huize Houdringe en de bebouwing van het universiteitscomplex De Uithof elkaar ontmoeten.

De open gebieden aan uw linkerhand maken onderdeel uit van het oude cultuurland, dat bij de buitenplaats Houdringe hoorde. Het Utrechts Landschap heeft een deel omrasterd. Daar wordt nu een extensief begrazingsbeleid gevoerd. Dat wil zeggen, dat een beperkt aantal stuks vee per hectare wordt toegelaten. In het begrazingsgebied wordt niet bemest maar wel begraasd. Hierdoor wordt de bodem voedselarmer en kunnen plantensoorten die van arme schrale grond houden, zich opnieuw vestigen. Voorbeelden zijn boerenwormkruid, jacobskruiskruid en hoornbloem.

Augustus 2016

Legenda

- Bos
- Akker
- Grasland
- Water
- Heide
- Zand
- Bebouwing
- Hondenlosloopgebied
- Wandelroute Beerschoten (4,5 km)
- Wandelroute Houdringe (3,5 km)
- Wandelroute Beerschoten, Houdringe, Panbos (12 km)
- Wandelroute Panbos (3,5 km)
- Parkeerplaats
- Informatiecentrum
- Horeca
- Bushalte
- Vakantiewoning